

[Dahlgaard.]

at disse Spørgsmaal blev gjort til Genstand for nærmere Belysning i Finansudvalget. Og efter at det er sket, tror jeg, at det i hvert Fald kan fastslaaes, at de Bebudelser, hvorom Ministeren sagde, at de svævede i Luften, for indeværende Aar havde en overordentlig god Realitet bag sig, idet der nu til Dato er solgt Frugt for ca. 50 000 Kr., og indeværende Aar, dette daarlige Frugtaar, dog har medført et Nettooverskud paa i hvert Fald omkring 20 000 Kr. Det er hermed det tredje Aar, Frugtplantagen møder med et Nettooverskud.

Det er fastslaaet, at denne Frugtplantage har megen Betydning for Hospitalet. Det ærede Medlem Hr. Ibsen henviste til de Udtalelser, der er fremkommet fra Overlæge Krarup, Udtalelser, der rosede og anerkendende og understregende den Betydning, Frugtavlen netop har for Hospitalet. Ministerens Udtalelser var saa meget uheldigere, som der efter min Opfattelse ikke kan være Tvivl om, at der paa denne Frugtplantage udføres et Pionerarbejde for Frugtavlen.

Om Frugtavlens Muligheder her i Landet vil der utvivlsomt længe blive ved at staa Strid, og det er en Strid, der ikke kan afgøres her i Folketinget. Men en Ting er sikker, og det er, at ved et Oplysningsarbejde paa dette Felt, ved, at der slaas til Lyd for rationelle Metoder indenfor Frugtavlen, vil der i kommende Tider kunne indvindes store Værdier alene i de Tusinder af private Haver, som findes her i Landet, og denne Betydning vil være i stadig Stigen, efterhaanden som der skyder sig Tusinder og atter Tusinder af private Haver op rundt omkring Byerne.

Man maa have Lov til at sige, at Frugtplantagen ved Sindssygeanstalten her har øvet en betydelig Gerning. Tusinder og atter Tusinder kommer for at bese denne Plantage, og det kan ikke bestrides, at der fra denne Plantage er udgaaet en Drivkraft for Frugtavlen. Jeg vil bekende mig til den Opfattelse, at et saadant friskt Initiativ ofte for en Sag betyder meget mere end megen Professorvisdom paa dette Omraade, selv om man heller ikke skal underkende dennes Betydning. I alle Tilfælde fortjener et saadant Initiativ ikke at blive hemmet af Udtalelser som dem, den højtærede Minister fremkom med, Udtalelser, som der, naar de fremsættes her paa Rigsdagen af en Minister, bliver tillagt langt større Betydning, end de i og for sig kan gøre Krav paa efter det Kendskab, Ministeren og hans nærmeststaaende Embedsmænd sidder inde med.

Jeg tror derfor, det har været rigtigt,

at Finansudvalget har beskæftiget sig med dette Spørgsmaal nu, og det er mit Indtryk, at der indenfor en overvejende Del af Finansudvalget har været Enighed om, at det bør siges, at de af Ministeren ved første Behandling fremsatte Udtalelser ikke af Offentligheden bør opfattes som en blot i nogen Maade nedsættende Dom over den Gerning, der paa dette Omraade ydes i Frugtplantagen i Nykøbing. Jeg vil personlig udtale det Haab, at det Arbejde, der hidtil er gjort deroppe, maa blive fortsat sejt og dygtigt, roligt og maalbevidst, men jeg vil føje til: tillige ud fra det Synspunkt, at det gælder ogsaa med Hensyn til Kampen for Idealerne paa Frugtavlens Omraade, at det har ingen Hast for den, der tror.

Vilhelm Rasmussen: Efter at de to ærede sidste Talere har udtalt sig saa udførligt om Spørgsmaalet Frugtavlen ved Nykøbing Sindssygehospital, kan jeg fatte mig kort. Jeg finder Anledning til at udtale en Tak til det højtærede Finansudvalg, fordi det har søgt at skaffe tilstrækkelige Oplysninger i denne Sag. Og hvad selve Sagen angaar, forekommer det mig, at det klart for alle er slaaet fast, at den højtærede Sundhedsminister paa to Punkter udtalte sig ganske uforsvarligt, da han den 12. November sidste Aar søgte at gøre Rede for denne Sag.

Med Formandens Tilladelse skal jeg citere de Ting, jeg her sigter til. Den første Udtalelse findes paa Sp. 1505 og lyder saaledes:

„Jeg skal nu tillade mig at fremkomme med de faktiske Oplysninger om denne Plantages Værdi og det Udbytte, man har haft af den i de forløbne Aar.“ Og dernæst følgende Slutningsbemærkning, som findes paa Sp. 1508:

„Jeg tror, at selv det ærede Medlem Hr. Vilhelm Rasmussen vil kunne forstaa, at Nykøbing Plantagen fra et almindeligt forretningsmæssigt Synspunkt absolut ikke er nogen Gevinstforretning.“

Dette siger den højtærede Sundhedsminister om en Virksomhed, om hvilken det nu er blevet oplyst, at den i de 3 sidste Aar har indbragt et Nettoudbytte af 50 000 Kr., med et rundt Tal, paa et Areal af 24 Tdr. Land. Jeg tror, at ærede Landbrugere i dette høje Ting er blevet noget forbavsede over en saadan Udtalelse.

Det forekommer ogsaa mig, at det Driftoverslag, der er lagt for det kommende Aar, tyder paa, at man har Lov til at vente sig et endogsaa meget betydeligt Nettooverskud i det kommende Aar; dette